

Posolstvo kompozície 70-ročného Pavla Kršku

MARCEL JÁNOŠÍK

Summary

The contribution is a memory of the living composer Pavol Krška on the occasion of his birthday. It brings together published studies on his life and work. The text presents the composer's choral works stored in the Literary Archive of the Slovak National Library. Paper discusses and presents compositional work with the choir and its importance in music on the example of St. John Passion.

Tento rok si pripomínáme sedemdesiate výročie narodenia významného žijúceho skladateľa, klaviristu a organistu Pavla Kršku (Rubčana). Rodák z Ružomberka (*11. 5. 1949), syn hudobníkov, držiteľ viacerých krásnych ocenení, momentálne žijúci v Turí. Jeho osobou a tvorbou sa zaoberali viacerí autori v dôležitých štúdiách: Eva Čunderlíková,¹ Milan Kolena,² Andrea Ballová,³ Monika Bažíková,⁴ Ľubomíra Kurtlíková,⁵ Ľubomíra Dutková,⁶ Miriam Matejová,⁷ Michal Bázlik,⁸ Dominika Machutová⁹.

Prvú a najstaršiu štúdiu prináša **Eva Čunderlíková** v sedemnástom čísle Hudobného života v roku 1984. V podobe krátkeho osobného profilu predstavuje mladého skladateľa Kršku cez doterajšiu tvorbu, jeho hudobnú prácu a v závere dodáva, že sa „...dost' výrazne líši od prác jeho vrstovníkov...“, ¹⁰ čo je dôležitý poznatok a odraz toho, že Krška sa nechce veľmi podrobovať vtedajším strážnym úzusom a chce si ísť svojou vlastnou cestou kompozície a experimentu. **Andrea Ballová** zaujala veľmi detailný a zodpovedný prístup zamerajúc sa na osobný život, domáce pomery a v neposlednom rade najviac na hudobnú tvorbu skladateľa Kršku. Štúdiu rozdelila do dvoch príspevkov zverejnených v časopise Adoramus Te, kde sledujeme snahu autorky vytvoriť čo najkomplexnejší biografický obraz tejto významnej

žijúcej skladateľskej osobnosti. Rovnakú cestu zvolila aj **Ľubomíra Dutková**. **Milan Kolena**, dlhoročný umelecký riaditeľ zborových festivalov v Bratislave mu venoval nielen diplomovú prácu, ale aj priestor na interpretáciu jeho kompozícií v Bratislave. **Ľubomíra Kurtlíková** postavila svoj text na cenných informáciách z osobného interview so skladateľom. **Dominika Machutová**, venujúc sa viacerým súčasným skladateľským osobnostiam, vytvorila osobný profil so zameraním na duchovnú tvorbu a kompozičný štýl.

Na úvod pripomeňme známe, dôležité informácie. Pavol Krška bol poslucháčom Žilinského konzervatória (1964–1970), absolvent kompozície VŠMU u Alexandra Moyzesa (1970–1975), dlhoročný zaslúžilý pedagóg Žilinského konzervatória (1976–2009), skladateľ – stále komponujúci. Nedávno dokončil *Slovenské ľudové piesne, pre malý zborík, pre sólo a pre malý komorný orchester* (50 skladieb).¹¹ Láskaví rodičia viedli Pavla k hudbe od detstva a mali porozumenie pre jeho hudobnú cestu. Ako nám prezradil, vždy mal prístup k rádiovému prenosu, hovorí: „U nás od rána do večera išiel takzvaný rozhlas po drôte...“. ¹² Vďaka obetavej a dobrej matke, ktorá kvôli svojim deťom zanechala prácu, si postupne našiel cestu k veľkej hudbe. Mama, huslistka a učiteľka v Kysuciach,

neskôr brávala deti na koncerty klasickej hudby, či operu v Banskej Bystrici, Zvolene. Všetky tieto hudobné krôčiky prerástli v krásny vzťah k hudbe a postupne kreovali Krškovu kompozičnú dušu. Jeho otec bol hráčom na bicie v dychovej kapele, ale „neprenikol hlbšie do hudby“¹³.

Hudobnícka rodina svojou ústretovosťou, pomocou, vedením, ale predovšetkým skromnosťou, pripravila Krškovi dobrý štart pre vzlet na náročnú kompozičnú dráhu vo svete veľkých hudobných skladateľov. Významný je fakt, že sa dokázal presadiť na Slovensku a je pomerne známym skladateľom – ako píše mnohé recenzie a programy koncertov,¹⁴ bol často hraným skladateľom a v súčasnosti sa mu dostáva stále viac pozornosti. V tomto roku sme svedkami početných koncertných osláv jeho narodenia – *Koncert k životnému jubileu skladateľa a pedagóga Pavla Kršku* (28. 5. 2019, Katedrála najsv. Trojice Žilina), *Festival Voce Magna – Pocta Pavlovi Krškovi* (10. 10. 2019, Dom umenia Fatra Žilina), živý prenos koncertu v RTVS, atď. Skladateľ stihol získať niekoľko ocenení: Cena Fra Angelico v oblasti hudby (od biskupov Slovenska), Cena Žilinského samosprávneho kraja, Cena Jána Levoslava Bellu, Cena mesta Žilina za zásluhy o rozvoj a reprezentáciu mesta Žilina.

Spomedzi pestrého repertoáru diel spomeníme niektoré rukopisy určené zboru, ktoré sú v trvalej úschove v Literárnom archíve Slovenskej národnej knižnice: *Pašie podľa Jána* (PM), *Te Deum* (PM), *Vianočná omša* (PM), *Zvestovanie /LK (podľa Lukáša) 1, 26–39/* (PM).¹⁵ Akvizícia Kršku prišla do Literárneho archívu v roku 2013. Obsahuje kompozičnú tvorbu z rokov 1977–2001 a drobný dokumentárny materiál zachytávajúci život osobnosti. Rukopis Pavla Kršku je veľmi precízny a úhladný, dobre čitateľný. Používa vždy presnú štruktúru zápisu, rozmiestnenia jednotlivých celkov. V autografoch často používa zaujímavé skratky (PM, P. J., S. J.), ktoré majú podľa slov autora ostať skryté – sú venovaním a spájajú skladateľa s konkrétnymi situáciami a osobami (Obr. 1 a 2).¹⁶

V Krškovej početnej hudobnej tvorbe nachádzame veľa zborových diel. Zriedka sa píše o osobnom živote skladateľa, často sa spomína ako miništrant pri svätých omšiach. Z jeho rozprávání a z nášho interview vieme, že je hlboko veriacim a skromným skladateľom, ktorý si nezakladá na svojej osobnosti, ochotný vždy pomôcť. Svoje vlastnosti, výchovu starostlivých rodičov, osobný duchovný život spája s kompozičným talentom, čo sa plne prejavuje najmä v jeho zborových dielach. Pozrime sa podrobnejšie na zborové dielo *Pašie podľa Jána*, inšpirované sv. písmom. Kompozíciu Pavol Krška napísal v roku 1998 v Žiline, pričom na nej pracoval necelé tri mesiace, od 24. 1. 1998 do 11. 3. 1998.¹⁷ *Pašie* vznikli na objednávku saleziána. Pomerne krátky čas vzniku diela je dôkazom Krškovej vyspelosti, dozretosti hudobného skladateľa a blízkeho vzťahu k sakrálnnej zborovej tvorbe. Na našu otázku, či toto jeho „...dielo vzniklo z nejakého vnútorného duchovného pohnutia...“ flegmaticky a skromne odpovedal: „*Viete čo?... ja som sa tam motal vtedy* (myslí v Žiline), ... *viedli sme s jedným kolegom* (myslí Petrom Vrabelom) *ešte taký detský orchestrík, ktorý vystupoval namiesto organistu v tých detských svätých omšiach* (ktorý aj založili). *Don Valábek, ktorý bol vtedy tuná ako salezián, povedal, že by som mal napísať nejaké pašie, ...keď sa tam motám..., no a tak ja som povedal, že dobre. Tak som napísal pašie. ...bola to pre mňa práca, ktorej som nechcem povedať, že rozumel, ale tak...som ju vyštudoval...*“¹⁸ Skladateľ využíva vo svojom diele predovšetkým svoje nadobudnuté kompozičné skúsenosti a náboženské presvedčenie. Nenadväzuje na pašiovú hudobnú tradíciu, ktorá sa na území Slovenska ťahne cca z 19. storočia, odkedy sú známe a zachované primárne hudobné pramene. Dávnovekému váženému biblickému textu vdýchol novú hudobnú dušu, ktorá prehlbuje kontempláciu pri počúvaní v iný rozmer. Do kompozície vkladá moderné, nové uvedomelé prvky s plnou vážnosťou

ovplyvnený predovšetkým svojimi učiteľmi – skladateľmi, ale aj vzormi z obdobia, v ktorom vyrastal. Nebol ním však napr. Arvo Pärt, ktorý by sa nám mohol chvíľami hudobne zdať, minimálne vplyvmi v Krškovej hudbe, pretože Pärtova hudba sa ešte len dostávala na Slovensko. Celým hudobným dielom sa nesie filmový nádych a chce sa počutelné odlíšiť od pašii, ktoré v kostoloch znejú posledné desaťročia. Kompozíciu v roku 2016 naspieval chrámový spevácky zbor s vyše dvadsaťročnou tradíciou – La FAMIGLIA. Vydarený projekt¹⁹ s názvom *Liturgické spevy na zelený štvrtok a veľký piatok* v 52 minútach približuje hudbu veľkonočného trojdnia v modernom hlboko-duchovnom Krškovom poňatí s odkazom na hudbu jeho vzorov.

Zo začiatočného textu „Umučenie podľa Jána“ (prvých 16 taktov introdukcie), ktorý sa dvakrát opakuje vytvoril Krška tzv. „filmové hudobné titulky“. Ďalej pozorujeme hudobno-divadelnú scénu zasadenú do konkrétnych priestorov, ktorú vždy uvedie a hudobne stráži i dotvára zbor. V prvom priestore – v Getsemanskej záhrade zbor spieva: „...vošiel do nej on...“ (Ježiš) „...i jeho učenci...“, sólista doplní „...aj jeho zradca Judáš...“ a zbor znovu zopakuje „...aj Judáš...“ aby zdôraznil priestor a scénu – a uviedol poslucháča do nasledujúceho obrazu. Ďalej zbor za rozprávania rozprávača hudobne drží priestor a napätie, aby následná známa Ježišova otázka „Koho hľadáte?“ vyjadrila do ticha v sólovom podaní jeho osobnosť a poslanie na zemi (Obr. 3).

Keď sa utvrdia vojaci a sluhovia, že chytili správneho a Peter jednému sluhovi odtne mečom ucho, nasleduje v takte 120 hudobný zborový opakujúci sa predel s textom „Ježiša chytili, Ježiša zviazali“, za rozprávania rozprávača. Tento moment je dôležitý hlavne z toho dôvodu, že vyjadruje veľmi emotívne bezmocnosť, úzkosť, či pochybovanie v danej situácii a prepája scénu Getsemanskej záhrady s druhým obrazom, s Veľkňazovým dvorom – odsúdením (Obr. 4).

Na Veľkňazovom dvore, od taktu 130, zbor znovu nastolí inú situáciu a nové prostredie cez zádrž „hm“ a „A“. Vytvára tajomno, napätie, očakávanie – na jednej strane otázky vypočúvajúcich a na druhej strane pomyselné otázky počúvajúcich a zvedavých ľudí, že čo sa bude diať, čo je zač, ten obžalovaný. Napätá situácia sa hudobno-slovne vyostruje a vygraduje v taktach 190–197 (Obr. 5).

Nasledujúca scéna a celé dielo je ukážkou Krškovej úžasnej práce viacdejstevnosti, plynutia viacerých dejov súčasne, ako to poznáme z filmu, pričom sa medzi nimi bez problémov prelína. Pokojne nechá pokračovať jednu scénu mimo počutia recipienta, pokračuje v druhej, v zápätí sa znovu vráti k prvej a pokračuje vo vykresľovaní situácie, čo bolo vo vtedajšom ponímaní trochu nadčasové. Hudobne delí súdny spor a zameria sa na osobu Petra. Cez spevácky zbor mu v podobe svedomia, ale zastupujúc aj okolitý ľud v štýle imitácie alebo echo efektu, vyčíta – skryté, ale aj otvorene, že tvrdil, že nezaprie Ježiša – že ho pozná, a napriek tomu v otázkach trikrát zapiera (Obr. 6).

Práca zboru s echo-imitáciou sa drží až do vypočúvania Pontským Pilátom, kde plní funkciu znásobovania konkrétnej situácie a jej závažnosti. Taktom č. 290 nastane zborové ticho, pretože prichádza dôležitý, ale najmä osobný rozhovor Ježiša s Pilátom, ktorý má ostať tajomný, skrytý a súkromný až do času, keď Pilát pocíti výčitky, pochybnosti, otázky o svojom živote, ktorý znovu oživí zbor kolísavým, imitačným echo efektom. Pavol Krška vo svojej kompozícií povyšuje rolu speváckeho zboru, dáva mu úlohu dotvárať hudobnú scénu a priestor. Kompozičnú prácu zakladá predovšetkým na viere, skúsenostiach a zobrazuje ňou osobný život a vzťah s Bohom, skromnosť, zodpovednosť. Jeho tvorivý duch je obrazom odvážneho študenta u Alexandra Moyzesa na Vysokej škole múzických umení, kde sa napriek tvrdému vyučovaniu, kritike, a odmietavému postoju svojho pedagóga, nebál experimentu a počúvol volanie svojho

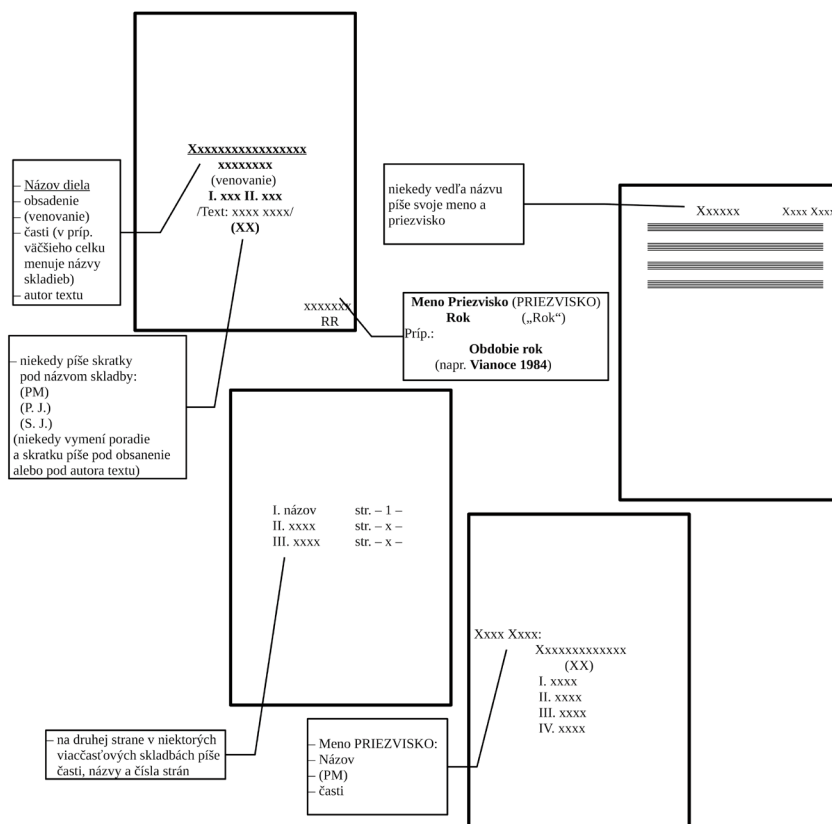
umeleckého srdca. Zaujímavá je scéna na Golgote, posledné chvíle Ježiša na kríži a zmŕtvychvstanie, zbor prichádza s novou hudbou, úplne odlišnou od celého diela (Obr. 7).

Pavlovi Krškovi chceme zaželať hlavne veľa zdravia a ďalšie tvorivé kompozičné chvíle v duchu skromnosti a viery, aby sme sa mohli znovu potešiť novým hudobnými dielami.

Obrazová príloha

Obr. 1 Autografické črty P. Kršku (vytvoril: Marcel Jánošík)

Pavol Krška – charakteristika rukopisu (Marcel Jánošík)

- datovanie píše na začiatku skladby pred notovú osnovu posledného partu, a na koniec skladby za notovú osnovu posledného partu, alebo iba na záver skladby za notovú osnovu posledného partu v nasledovnom formáte:

5⁵⁵ (minutáž)

začiatok skladby:	koniec skladby:								
DD.	DD.	DD.	DD.	MM.	MM.	MM.	MM.	PK.	PKR.
MM.	MM.	MM.	MM.	RR.	RR.	RR.	RR.	PK.	98
RR.	RR.	RR.	RR.	v	v	v	v	1978	
Ža	Ža	PK.	Ža	PK.	PK.	PK.	PK.		
	(PK.)								

- za notovú osnovu posledného partu pridáva ešte skratku „PK.“ príp. „PKR“, napr.:

DD.
MM.
RR.
Ža

PK. PKR.
98

Obr. 2 Signovanie P. Kršku (foto: Marcel Jánošík)

Signovanie P. Kršku:

- Pavol Krška
- Pavol KRŠKA
- P. K.
- P. K. Rubčan

[illegible]

Obr. 3 Getsemanská záhrada (s. 2, 4)

[illegible]

Obr. 4 Getsemanská zahrada – zajatie (s. 7)

- 3 -

Handwritten musical score for the first system. It features two staves: a vocal line (Soprano) and a piano accompaniment line. The vocal line has lyrics in Slovak: "SUCHOVAJ MEČ DO POŠŤV! ŽEĎA NEHŤ PIT KA - LIČI, KTORÝ MI DAL OTEC!" The piano accompaniment consists of chords and single notes. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

ROZPRÁVANIE

KOHORTA, VELITEĽ A ŽIDOVSKÍ SUCHOVIA JEŽIŠA CHYTILI, ZVIAZALI HO A PRIVEDLI NAŠPRÁV K ANNÁŠOVI, BOL TOTIŽ TESTOM KAPRÁŠA, KTORÝ BOL VEĽKÁŽAČOM TONHO ROKA. A BOL TO KAPRÁŠ, ČO PORADIL ŽIDOM: „JE LEPŠIE, AK ZOMRE JEDEŇ ČLOVEK ZA ĽADŤ ZA JEŽIŠOM JIEL ŽIDOM PETER A INÍ UČENÍK. TEN UČENÍK SA ROZIEL S VEĽKÁŽAČOM A UČIEL S JEŽIŠOM DO VEĽKÁŽAČOVHO DUOPA, PETER UŠAL OŠAL UONIA PRI DVERÁCH. POTOM TEN DRUHÝ UČENÍK, ČO SA ROZIEL S VEĽKÁŽAČOM, UŠIEL, PREROUVAL S URÁTNÍČKOU A UOVIEDOL TA PETRA. TU VRÁTNÍČKA POUVEDALA ŽETROU,

Handwritten musical score for the second system. It features two staves: a vocal line (Soprano) and a piano accompaniment line. The vocal line has lyrics in Slovak: "JEŽIŠA CHYTILI, JEŽIŠA ZVIAZALI. JEŽIŠA CHYTILI, JEŽIŠA ZVIAZALI. JEŽIŠA CHYTILI, JEŽIŠA ZVIAZALI. JEŽIŠA CHYTILI, JEŽIŠA ZVIAZALI." The piano accompaniment consists of chords and single notes. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

Obr. 5 Veľkňazov dvor – vypočúvanie (s. 8)

- 2 -

POVR. "NIE SI AS TY Z UČENÍKOV
TOHO ČLOVEKA?" ON URAVEL:
"NIE SOM."

STÁLI TAM SLAVOVIA A STRÁŽNICI, KTORÍ SI POLOŽILI OHEŇ,
LEBO BOLO CHLADNO A ZOMRIEVALI SA. S NIMI STÁL-AS PETER
A ZOMRIEVAL SA.
VEĽKŇAZ SA VYPYTOVAL ŽEĽIAŇ NA ŽENO UČENÍKOV A
NA ŽENO UČENIE. ŽEĽIŇ MU ODPOVEDAL:

130

bas solo

JA SOM VEREJ-NE HOVORIL SVETU. VZDY SOM ČIL VYMAČO - ČE A

hus. zbor

hus. zbor

bas solo

V CHRÁ - ME, KDE SA ŽENA - DRAŽU VŠETI ŽIDIA, A NIČ SOM NEHOVORIL

hus. zbor

*) OPAKOVAŤ PODĽA POTREBY

Obr. 6 Veľkňazov dvor – zapretie Ježiša (s. 10–11)

[illegible]

Obr. 7 Golgota a zmŕtvychvstanie (s. 25, 28)

[illegible]

Poznámky:

- 1 ČUNDERLÍKOVÁ, Eva. Skladateľ Pavol Krška. In: *Hudobný život*, 1984, č. 17, s. 5.
- 2 KOLENA, Milan. *Interpretačný pohľad na duchovnú tvorbu Pavla Kršku so zameraním na Omšu pre sóla, zbor a organ*. [Diplomová práca.] Bratislava, 1994.
- 3 BALLOVÁ, Andrea. Pavol Krška – život a dielo (1). In: *Adoramus Te*, 2009, č. 2, s. 25–31. ISSN 1335-3292.
- BALLOVÁ, Andrea. Pavol Krška – život a dielo (2). In: *Adoramus Te*, 2009, č. 3, s. 25–34. ISSN 1335-3292.
- 4 BAŽÍKOVÁ, Monika. Pavol Krška a jeho prínos v slovenskej sakrálnnej zborovej literatúre. In: *Hudobný život na Slovensku: Kontinuita či diskontinuita? 2: Nástup diverzity – Dynamizmus živej kultúry?* Turčianske Teplice: BEN&M. ISBN 978-80-968382-4-0.
- 5 KURTÍKOVÁ, Ľubomíra. Osobnosť Pavla Kršku a jeho zborová tvorba. In: *Cantus Choralis Slovaca*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, roč. 10, 2012, s. 156–159.
- 6 DUTKOVÁ, Ľubomíra. Pavol Krška – osobnosť a dielo. In: *Malé osobnosti veľkých dejín – veľké osobnosti malých dejín : Príspevky k hudobnej regionalistike*. Bratislava: BofoStudio, 2015, s. 298–306. ISBN 978-80-8060-366-3.
- 7 MATEJOVÁ, Miriam. Pavol Krška (1949) – tvorba pre klavír. In: *Malé osobnosti veľkých dejín – veľké osobnosti malých dejín : Príspevky k hudobnej regionalistike*. Bratislava: P.M.P TLAČIARENĽ, spol. s. r. o., 2016, s. 84–94. ISBN 978-80-8060-392-2
- 8 BÁZLIK, Michal. Portrét Pavla Kršku. In: *Tempo*, roč. 12, 2015, č. 01–02, s. 14–15. ISSN 1336-5983.
- 9 MACHUTOVÁ, Dominika. *Slovenská komorná vokálna duchovná tvorba 20. a 21. storočia v umeleckom vzdelávaní*. [Dizertačná práca.] Nitra, 2018, s. 74–75.
- 10 Pozri ČUNDERLÍKOVÁ, Eva, ref. 1.
- 11 Z rozhovoru s Pavlom Krškom (*11. 5. 1949), 13. 10. 2019.
- 12 KRŠKA, Pavol, ref. 11.
- 13 KRŠKA, Pavol, ref. 11.
- 14 Prvá premiéra diela P. Kršku – *Partita pre sláčikový orchester* sa konala v rámci koncertu Symfonického orchestra Konzervatória 3. mája 1979. Pozri *Hudobný život*, roč. XI, 1979, č. 13, s. 2. A pozri aj ďalšie čísla, napr.: roč. XIII, 1981, č. 17, s. 4; roč. XXVII, 1995, č. 19, s. 3 – *Stabat mater* jedna z prvých premiér zborového spevu, a ďalšie.
- 15 Osobný fond Pavla Kršku spracoval pre bádateľov Marcel Jánošík v roku 2016.
- 16 Vychádzame z vlastného výskumu pri spracovaní Krškových rukopisov a z interview – KRŠKA, Pavol, ref. 11.
- 17 KRŠKA, Pavol. *Pašie podľa Jána (PM) : Pre rozprávača, tenor, bas, miešaný zbor*. [Rukopis.] Žilina, 1998, Slovenská národná knižnica – Literárny archív, Martin, sign. A CC/1 – 36.
- 18 KRŠKA, Pavol, ref. 11.
- 19 KRŠKA, Pavol. *Liturgické spevy na zelený štvrtok a veľký piatok*. [CD] Tvrdošín: PAVLÍK records, 2016.

Literatúra:

1. BALLOVÁ, Andrea. Pavol Krška – život a dielo (1). In: *Adoramus Te*, 2009, č. 2, s. 25–31. ISSN 1335-3292.
2. BALLOVÁ, Andrea. Pavol Krška – život a dielo (2). In: *Adoramus Te*, 2009, č. 3, s. 25–34. ISSN 1335-3292.
3. BAŽÍKOVÁ, Monika. Pavol Krška a jeho prínos v slovenskej sakrálnnej zborovej literatúre. In: *Hudobný život na Slovensku : Kontinuita či diskontinuita? 2 : Nástup diverzity – Dynamizmus živej kultúry?* Turčianske Teplice: BEN&M. ISBN 978-80-968382-4-0.

4. BÁZLIK, Michal. Portrét Pavla Kršku. In: *Tempo*, roč. 12, 2015, č. 01–02, s. 14–15. ISSN 1336-5983.
5. ČUNDERLÍKOVÁ, Eva. Skladateľ Pavol Krška. In: *Hudobný život*, roč. XVI, 1984, č. 17, s. 5.
6. DUTKOVÁ, Ľubomíra. Pavol Krška – osobnosť a dielo. In: *Malé osobnosti veľkých dejín – veľké osobnosti malých dejín: Príspevky k hudobnej regionalistike*, Bratislava: BofoStudio, 2015, s. 298–306. ISBN 978-80-8060-366-3.
7. KOLENA, Milan. *Interpretačný pohľad na duchovnú tvorbu Pavla Kršku so zameraním na Omšu pre sóla, zbor a organ*. [Diplomová práca.] Bratislava, 1994.
8. KRŠKA, Pavol. [Interview.] 13. 10. 2019.
9. KRŠKA, Pavol. *Liturgické spevy na zelený štvrtok a veľký piatok*. [CD.] Tvrdošín: PAVLÍK records, 2016.
10. KRŠKA, Pavol. *Pašie podľa Jána (PM): Pre rozprávača, tenor, bas, miešaný zbor*. [Rukopis.] Žilina, 1998. Slovenská národná knižnica – Literárny archív, Martin, sign. A CC/1 – 36, 28 s.
11. KURLÍKOVÁ, Ľubomíra. Osobnosť Pavla Kršku a jeho zborová tvorba. In: *Cantus Choralis Slovaca*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, roč. 10, 2012, s. 156–159.
12. MACHUTOVÁ, Dominika. *Slovenská komorná vokálna duchovná tvorba 20. a 21. storočia v umeleckom vzdelávaní*. [Dizertačná práca.] Nitra, 2018, 229 s.
13. MATEJOVÁ, Miriam. Pavol Krška (1949) – tvorba pre klavír. In: *Malé osobnosti veľkých dejín – veľké osobnosti malých dejín: Príspevky k hudobnej regionalistike*. Bratislava: P. M. P TLAČIAREŇ, spol. s r. o., 2016, s. 84–94. ISBN 978-80-8060-392-2.
14. *Hudobný život*, roč. XI, 1979, č. 13, 8 s.
15. *Hudobný život*, roč. XIII, 1981, č. 17, 8 s.
16. *Hudobný život*, roč. XXVII, 1995, č. 19, 8 s.

Resumé

Príspevek je vzpomínkou na žijícího skladateľa Pavla Kršku u príležitosti jeho narodenin. Sdružuje zverejnené studie o jeho živote a tvorbe. Text približuje skladateľovu sborovú tvorbu uloženou v Literárnom archívu Slovenskej národnej knižnice. Rozebírá a predstavuje kompozičnú prácu se peveckým sborem a jeho dôležitosť v hudbe na príklade Pašii podľa Jana.

Kľúčová slova: Pavol Krška, sborová tvorba, Literárny archív, Pašie.

Keywords: Pavol Krška, choir works, Literary archive, Passion.

Mgr. Marcel Jánošík je vyštudovaným muzikológom Katedry hudobnej vedy Fíf UK v Bratislave. Od roku 2009 pokračuje v regionálnom výskume predchodcov v oblasti Hudobného klasicizmu na Považí (od Púchova cez Považskú Bystricu, okolie a súvislosti), vo výskume osobností Fučíkovcov – spevákov, organistov, huslistov, kopistov a skladateľov pôsobiach v centre Považia, v Trenčíne. Podieľal sa na objavení zaniknutého stredovekého kostola v Jasenici a výskume dejín hudby od najstarších čias do súčasnosti v obecnej monografii. Súbežne je aktívnym klaviristom – od 5-tich rokov, organistom, flautistom a 16 rokov členom Spevokolu sv. Michala Archanjela v Jasenici. Je textárom, skladateľom a interpretom vlastných piesní. Venuje sa ozvučeniu menších akcií. Od roku 2017 je oficiálnym kronikárom rím. kat. farnosti Jasenica. Ako archívár Slovenskej národnej knižnice akviruje hud. fondy a zbierky, odborne ich spracúva a sprístupňuje bádateľom.